

THE ROLE OF THE VIET MINH FRONT IN THE RESISTANCE WAR AGAINST FRENCH COLONIALISTS (1949-1951)

Tran Quoc Giang

Ho Chi Minh City University of Education

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	10/10/2024	This article focuses on the role of the Viet Minh Front during the resistance war against French colonialism from 1949 to 1951, particularly in organizing and mobilizing the entire population to participate in the struggle. By analyzing the political, military, and diplomatic strategies of the Viet Minh Front, the article clarifies how the organization effectively applied the strategies of people's war and protracted resistance, while also gaining international support from socialist countries such as China and the Soviet Union. Using historical research methods and document analysis, the article assesses the development of the Viet Minh Front and its decisive contributions on both the battlefield and the diplomacy. The findings demonstrate that the Viet Minh Front successfully leveraged the power of the people, securing key victories and paving the way for further research into resistance strategies in the Vietnamese history.
Revised:	17/12/2024	
Published:	17/12/2024	
KEYWORDS		
Viet Minh Front		
Indochina War		
French colonialism		
Indochinese Communist Party		
People's resistance		
Revolutionary forces		

VAI TRÒ CỦA MẶT TRẬN VIỆT MINH TRONG CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP (1949-1951)

Trần Quốc Giang

Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
Ngày nhận bài: 10/10/2024	Bài viết này tập trung nghiên cứu vai trò của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp giai đoạn 1949-1951, đặc biệt trong việc tổ chức và huy động toàn dân tham gia vào cuộc kháng chiến. Thông qua phân tích các chiến lược chính trị, quân sự và ngoại giao của Mặt trận Việt Minh, bài viết làm rõ cách thức mà tổ chức này đã vận dụng hiệu quả chiến lược chiến tranh nhân dân và kháng chiến lâu dài, đồng thời tranh thủ được sự ủng hộ quốc tế từ các nước xã hội chủ nghĩa như Trung Quốc và Liên Xô. Bằng phương pháp nghiên cứu lịch sử và phân tích tài liệu, bài viết đánh giá quá trình phát triển của Mặt trận Việt Minh và những đóng góp quyết định cả trên chiến trường và mặt trận ngoại giao. Kết quả nghiên cứu cho thấy Mặt trận Việt Minh đã phát huy hiệu quả sức mạnh toàn dân, đạt được những thắng lợi quan trọng, đồng thời góp phần mở ra hướng nghiên cứu sâu hơn về các chiến lược kháng chiến trong lịch sử Việt Nam.
Ngày hoàn thiện: 17/12/2024	
Ngày đăng: 17/12/2024	
TỪ KHÓA	
Mặt trận Việt Minh	
Chiến tranh Đông Dương	
Thực dân Pháp	
Đảng Cộng sản Đông Dương	
Kháng chiến toàn dân	
Lực lượng cách mạng	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.11279>

Email: giang.tq894@gmail.com

<http://jst.tnu.edu.vn>

217

Email: jst@tnu.edu.vn

1. Giới thiệu

Cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1946-1954) là một trang sử hào hùng của dân tộc Việt Nam, phản ánh tinh thần yêu nước mạnh mẽ, quyết tâm giành lại độc lập và tự do của toàn thể nhân dân. Trong giai đoạn này, Mặt trận Việt Minh nổi bật lên như một lực lượng chính trị, quân sự chủ chốt và là biểu tượng của khát vọng tự do dân tộc. Đặc biệt, giai đoạn 1949-1951 là thời kỳ Mặt trận Việt Minh thể hiện tối đa vai trò của mình, khi phong trào kháng chiến bước vào giai đoạn phát triển mạnh mẽ, đánh dấu những thay đổi chiến lược quan trọng trong cuộc đấu tranh giành độc lập. Trong thời gian này, Mặt trận Việt Minh tập trung vào việc củng cố lực lượng vũ trang và tổ chức, huy động toàn dân tham gia kháng chiến, cùng với việc tăng cường tranh thủ sự ủng hộ quốc tế từ các quốc gia đồng minh [1], [2].

Đối mặt với áp lực ngày càng gia tăng từ quân đội Pháp và các thế lực đối lập, Mặt trận Việt Minh nhanh chóng chuyển từ thế phòng ngự sang tấn công mạnh mẽ, với đỉnh cao là Chiến dịch Biên Giới năm 1950. Chiến dịch này mang lại thắng lợi to lớn về quân sự và mở ra cơ hội chiến lược quan trọng để kết nối với các quốc gia xã hội chủ nghĩa như Trung Quốc và Liên Xô, từ đó tranh thủ sự hỗ trợ quan trọng về vũ khí, lương thực, và đào tạo quân sự [3], [4]. Song hành với những chiến công quân sự, Mặt trận Việt Minh cũng khéo léo thực hiện các chính sách chính trị nhằm củng cố lòng tin của nhân dân, đoàn kết các tầng lớp xã hội để tạo ra sức mạnh tổng hợp cho cuộc kháng chiến. Chính chiến lược chiến tranh nhân dân trên quy mô toàn quốc, kết hợp với những chính sách linh hoạt, sáng tạo đã tạo nên sức mạnh to lớn cho phong trào kháng chiến chống Pháp [5]. Không dừng lại ở việc xây dựng lực lượng trong nước, Mặt trận Việt Minh đã biết cách vận dụng tình hình quốc tế sau Chiến tranh Thế giới thứ hai để mở rộng quan hệ ngoại giao và tranh thủ sự ủng hộ từ các nước lớn, đặc biệt là các quốc gia thuộc khối xã hội chủ nghĩa. Sau khi Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa ra đời vào năm 1949, Mặt trận Việt Minh đã nhanh chóng tận dụng sự hỗ trợ từ Trung Quốc và Liên Xô, từ đó củng cố sức mạnh cả về quân sự lẫn chính trị. Sự giúp đỡ quý báu này đã tạo điều kiện thuận lợi để Mặt trận Việt Minh mở rộng quy mô kháng chiến và nâng cao vị thế của mình trên trường quốc tế [6], [7]. Chính nhờ chiến lược ngoại giao khôn khéo và hiệu quả, Mặt trận Việt Minh nhận được sự hỗ trợ từ các nước xã hội chủ nghĩa và tạo nên một tiếng nói mạnh mẽ trong các phong trào giải phóng dân tộc trên toàn cầu.

Nhiều công trình nghiên cứu đã làm rõ vai trò của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đặc biệt là trong giai đoạn 1949-1951. Các nhà nghiên cứu đều thống nhất rằng Mặt trận Việt Minh là trung tâm của cuộc kháng chiến, đóng vai trò tổ chức, huy động quần chúng và triển khai các chiến lược quân sự, chính trị hiệu quả. Nguyễn [1] nhấn mạnh rằng dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Mặt trận Việt Minh đã khéo léo kết hợp giữa chính trị và quân sự, tạo nên một phong trào kháng chiến rộng khắp với sự tham gia của mọi tầng lớp nhân dân, từ nông dân, công nhân đến trí thức. Thái [2] đồng tình rằng chính việc xây dựng lực lượng chiến lược trong giai đoạn này đã giúp Mặt trận Việt Minh đạt được những thành công quan trọng trên cả hai mặt trận: chiến trường và quan hệ quốc tế. Ngoài ra, vai trò của Mặt trận Việt Minh trong việc tranh thủ sự ủng hộ quốc tế cũng đã được nhiều nghiên cứu đề cập. Sau khi Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa được thành lập vào năm 1949, Mặt trận Việt Minh đã tận dụng triệt để sự giúp đỡ từ Trung Quốc và các quốc gia xã hội chủ nghĩa khác. Sự hỗ trợ này giúp Mặt trận Việt Minh củng cố về mặt quân sự và gia tăng đáng kể vị thế ngoại giao trên trường quốc tế [4]. Phạm (2010) và Marr (1995) cũng nhấn mạnh vai trò quan trọng của việc xây dựng các phong trào quần chúng trong nước, đồng thời tranh thủ sự đồng cảm và ủng hộ của cộng đồng quốc tế, đặc biệt là từ các phong trào chống thực dân trên toàn cầu [6], [8]. Mặc dù đã có nhiều nghiên cứu về vai trò của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, phần lớn các nghiên cứu trước đây tập trung vào khía cạnh quân sự mà chưa phân tích một cách toàn diện về cách thức Mặt trận Việt Minh tổ chức và huy động sức mạnh quần chúng, cũng như tranh thủ sự ủng hộ quốc tế một cách hiệu quả.

Do đó, cần có những nghiên cứu hệ thống và sâu rộng hơn về vai trò của Mặt trận Việt Minh trong giai đoạn 1949-1951, làm sáng tỏ những yếu tố đã góp phần quyết định đến thành công của cuộc kháng chiến chống Pháp. Bài viết này sẽ tập trung phân tích sâu vai trò của Mặt trận Việt Minh trong việc huy động sức mạnh toàn dân và tranh thủ sự ủng hộ quốc tế, nhằm làm rõ những bước ngoặt quan trọng trong cuộc đấu tranh giành độc lập của dân tộc.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu lịch sử kết hợp với phương pháp logic và phân tích tài liệu nhằm đảm bảo tính khoa học trong quá trình nghiên cứu về vai trò của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống Pháp giai đoạn 1949-1951. Phương pháp lịch sử được áp dụng để tái hiện một cách hệ thống các sự kiện quan trọng liên quan đến sự phát triển của Mặt trận Việt Minh trong thời kỳ này. Thông qua việc nghiên cứu các tài liệu gốc như văn bản, báo cáo, tư liệu lưu trữ và các công trình nghiên cứu đã công bố, phương pháp này giúp tái hiện bối cảnh lịch sử, đặc biệt là những sự kiện như Chiến dịch Biên Giới năm 1950, nhằm làm rõ sự đóng góp của Việt Minh trong việc thúc đẩy phong trào kháng chiến và tranh thủ sự ủng hộ quốc tế. Phương pháp logic được sử dụng để phân tích và làm sáng tỏ mối liên hệ giữa các chiến lược quân sự, chính trị và ngoại giao của Mặt trận Việt Minh, đánh giá vai trò trong việc kết hợp đấu tranh vũ trang với hoạt động ngoại giao nhằm tạo nên sức mạnh tổng hợp. Phương pháp phân tích tài liệu giúp bài viết so sánh và đánh giá các nguồn tài liệu thứ cấp như các công trình nghiên cứu, bài báo và tư liệu lịch sử đã được công bố. Qua sự kết hợp chặt chẽ giữa các phương pháp này, bài viết cung cấp một cái nhìn toàn diện về vai trò của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống Pháp, làm rõ những yếu tố quyết định đến thành công của cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc giai đoạn 1949-1951.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Bối cảnh lịch sử

Giai đoạn 1949-1951 đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của dân tộc Việt Nam. Sau khi Chiến tranh Thế giới thứ hai kết thúc, mặc dù Việt Nam đã tuyên bố độc lập vào năm 1945, thực dân Pháp vẫn tiếp tục cố gắng tái thiết lập quyền kiểm soát tại Đông Dương, dẫn đến cuộc kháng chiến trường kỳ của nhân dân. Dưới sự lãnh đạo của Mặt trận Việt Minh, phong trào kháng chiến đã có những bước chuyển biến quan trọng về cả chiến lược quân sự và ngoại giao, đặc biệt trong giai đoạn 1949-1951, khi cuộc đấu tranh bắt đầu đạt được nhiều thắng lợi đáng kể [6].

Trong bối cảnh quốc tế, sự ra đời của các quốc gia xã hội chủ nghĩa sau Chiến tranh Thế giới thứ hai, đặc biệt là thắng lợi của Cách mạng Trung Quốc năm 1949, đã tạo ra những điều kiện thuận lợi cho Mặt trận Việt Minh. Với sự thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, Mặt trận Việt Minh nhận được sự hỗ trợ về mặt vật chất và được củng cố thêm tinh thần, tạo nên tảng quan trọng cho cuộc kháng chiến chống Pháp. Sự giúp đỡ từ Trung Quốc đã mở ra một hành lang chiến lược từ phía Bắc, qua đó Mặt trận Việt Minh có thể tiếp cận với các nguồn viện trợ từ Liên Xô và các nước Đông Âu. Sự hỗ trợ này giúp tăng cường sức mạnh quân sự và nâng cao vị thế của Mặt trận Việt Minh trên trường quốc tế [3], [8]. Cùng với đó, sự phát triển của Chiến tranh Lạnh giữa hai khối Tư bản và Xã hội chủ nghĩa đã mang lại nhiều cơ hội và thách thức cho Mặt trận Việt Minh. Trong khi thực dân Pháp nhận được sự hậu thuẫn từ Hoa Kỳ thông qua các chương trình viện trợ quân sự, Mặt trận Việt Minh đã khéo léo khai thác sự ủng hộ từ các nước xã hội chủ nghĩa để nâng cao sức mạnh kháng chiến. Nhờ sự trợ giúp này, Mặt trận Việt Minh đã tạo ra những bước đột phá quan trọng, từ việc huy động lực lượng đến việc tổ chức và triển khai các chiến dịch quân sự quy mô lớn [6], [7].

Chiến dịch Biên Giới năm 1950 là một trong những thắng lợi quân sự quan trọng nhất của Mặt trận Việt Minh trong giai đoạn này. Thắng lợi này giải phóng khu vực biên giới phía Bắc và mở rộng vùng kiểm soát, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc tiếp nhận viện trợ từ các nước đồng

minh. Điều này đã giúp Mặt trận Việt Minh củng cố lực lượng và đẩy mạnh cuộc kháng chiến chống Pháp trên nhiều mặt trận [4]. Ngoài việc phát huy sức mạnh quân sự, Mặt trận Việt Minh cũng khéo léo xây dựng một khối đại đoàn kết dân tộc, kêu gọi sự tham gia của mọi tầng lớp nhân dân. Các chiến dịch vận động quần chúng được tiến hành nhằm huy động tối đa nguồn lực cho cuộc kháng chiến trong lĩnh vực quân sự và ở các mặt trận chính trị và ngoại giao. Mặt trận Việt Minh đã thành công trong việc tạo dựng liên minh rộng lớn, bao gồm nông dân, công nhân, trí thức và các tầng lớp khác trong xã hội, qua đó xây dựng nên một khối đoàn kết vững mạnh, phục vụ cho sự nghiệp giải phóng dân tộc [2], [6].

Giai đoạn 1949-1951 đã chứng kiến những bước chuyển mình mang tính chiến lược của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống Pháp. Nhờ sự hỗ trợ to lớn từ các nước xã hội chủ nghĩa, cùng với chiến lược ngoại giao khéo léo và khả năng huy động toàn dân, Mặt trận Việt Minh đã từng bước giành lại thế chủ động và đạt được những thắng lợi quan trọng. Những thành công trong giai đoạn này đã tạo nền tảng vững chắc cho các thắng lợi tiếp theo, góp phần đưa cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp đến thắng lợi cuối cùng.

3.2. Mặt trận Việt Minh – Công cụ chính trị và lực lượng huy động quần chúng trong kháng chiến

Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, Mặt trận Việt Minh đã thể hiện vai trò là lực lượng chính trị và là trung tâm kết nối sức mạnh của toàn dân tộc Việt Nam. Sự thành công của Mặt trận Việt Minh đến từ khả năng tổ chức và lãnh đạo một cách chặt chẽ, từ trung ương đến địa phương, tạo nên một mạng lưới chính trị và quân sự vững mạnh. Cơ cấu tổ chức của Mặt trận được xây dựng trên nguyên tắc tập trung dân chủ, bảo đảm sự điều hành thống nhất và hiệu quả từ cấp cao nhất đến các cơ sở địa phương. Các Ủy ban Mặt trận Việt Minh được thành lập tại các cấp tỉnh, huyện và xã đã trở thành cầu nối quan trọng trong việc triển khai các chính sách và chỉ đạo của trung ương đến từng làng mạc, từ đó duy trì sự đồng bộ trong phong trào kháng chiến [6]. Nhờ vào cơ cấu tổ chức này, Mặt trận Việt Minh đã có khả năng điều phối một cách linh hoạt các hoạt động quân sự và chính trị, đồng thời huy động được sức mạnh của toàn dân. Mỗi địa phương trở thành một pháo đài vững chắc, từ đó các phong trào kháng chiến bám rễ sâu vào các cộng đồng dân cư và tạo nên một lực lượng quần chúng sẵn sàng đóng góp sức người, sức của vào cuộc đấu tranh chống Pháp. Điều này đã giúp Mặt trận Việt Minh duy trì sự bền bỉ trong suốt cuộc kháng chiến dài hơi, đồng thời tạo ra sự gắn kết mạnh mẽ giữa lãnh đạo và quần chúng nhân dân [4].

Mặt trận Việt Minh đã thành công trong việc huy động sức mạnh toàn dân thông qua các phong trào chính trị và xã hội rộng lớn. Các phong trào như "Tăng gia sản xuất" và "Tiết kiệm chống giặc đói" đã huy động được lương thực, vật tư cho chiến trường và củng cố tinh thần tự lực, tự cường trong nhân dân. Nông dân, chiếm phần lớn dân số Việt Nam, trở thành lực lượng nòng cốt cung cấp lương thực và nguồn nhân lực cho quân đội kháng chiến. Họ không chỉ là những người lao động trên đồng ruộng mà còn là những chiến binh hỗ trợ hậu cần, bảo vệ quê hương, đóng góp to lớn vào thành công của cuộc kháng chiến [2], [5]. Không dừng lại ở nông dân, Mặt trận Việt Minh còn khéo léo lôi kéo các tầng lớp khác trong xã hội, đặc biệt là công nhân và trí thức. Công nhân ở các thành phố lớn đã tổ chức nhiều cuộc bãi công, biểu tình nhằm tạo áp lực lên bộ máy cai trị của thực dân Pháp, đồng thời góp phần làm suy yếu nền kinh tế phục vụ cho cuộc chiến tranh của Pháp. Trong khi đó, tầng lớp trí thức đóng vai trò quan trọng trong việc truyền bá tư tưởng yêu nước, cách mạng, và xây dựng một hệ thống lý luận chính trị vững chắc cho cuộc đấu tranh. Nhờ vậy, Mặt trận Việt Minh đã tạo nên một phong trào trí thức yêu nước rộng lớn, giúp lan tỏa tinh thần kháng chiến đến mọi tầng lớp nhân dân [6].

Công tác tuyên truyền và vận động tư tưởng cũng là một phần không thể thiếu trong chiến lược của Mặt trận Việt Minh. Thông qua các phương tiện truyền thông như báo chí và các phong trào tuyên truyền, Mặt trận đã khơi dậy lòng yêu nước và ý chí đấu tranh trong quần chúng nhân dân. Các thông điệp về độc lập, tự do, và hòa bình đã được truyền tải mạnh mẽ, thu hút sự tham gia của mọi tầng lớp trong xã hội. Nhờ đó, Mặt trận Việt Minh thành công trong việc xây dựng một phong trào kháng chiến toàn dân và tạo dựng được niềm tin vững chắc trong nhân dân vào sự nghiệp

giành độc lập [4], [9]. Sự kết hợp giữa chiến lược chính trị và quân sự đã giúp Mặt trận Việt Minh xây dựng được một lực lượng kháng chiến mạnh mẽ, có khả năng đương đầu với một kẻ thù có ưu thế quân sự vượt trội. Sự tham gia của toàn dân, từ nông dân, công nhân đến trí thức, không chỉ đóng góp vào các hoạt động quân sự mà còn tạo ra một hệ thống chính trị vững chắc, đủ sức tổ chức và duy trì cuộc kháng chiến dài lâu. Nhờ vào chiến lược huy động sức mạnh toàn dân, kết hợp với công tác tuyên truyền hiệu quả, Mặt trận Việt Minh đã tạo nên một sức mạnh tổng hợp, góp phần quan trọng vào thắng lợi cuối cùng của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

3.3. Chiến lược quân sự của Việt Minh trong giai đoạn 1949-1951

Sáng tạo chiến lược "đánh lâu dài"

Ngay từ những ngày đầu của cuộc kháng chiến, Mặt trận Việt Minh đã nhận thức được sự chênh lệch lớn về sức mạnh quân sự giữa mình và quân đội Pháp. Việc đối đầu trực tiếp, đánh nhanh thắng nhanh với một lực lượng như vậy là không khả thi. Thay vào đó, Mặt trận Việt Minh lựa chọn chiến lược "kháng chiến lâu dài" dựa trên sức bền và sự tham gia tích cực của toàn dân. Chiến lược này phù hợp với tương quan lực lượng và khai thác triệt để các yếu tố địa lý và chính trị của Việt Nam vào thời điểm đó. Chiến lược "kháng chiến lâu dài" tập trung vào việc sử dụng thời gian như một vũ khí để làm suy yếu dần quân đội Pháp thông qua các cuộc tấn công nhỏ lẻ, liên tục và bí mật. Thay vì tập trung vào việc đánh bại đối phương trong các trận đánh lớn, chiến lược này hướng đến việc làm tiêu hao sinh lực, cắt đứt các tuyến hậu cần và làm suy giảm tinh thần chiến đấu của quân Pháp. Đây là chiến lược dựa vào sự kiên trì, tính linh hoạt trong cách đánh và sự tham gia không ngừng nghỉ của mọi tầng lớp nhân dân. Chiến dịch Biên Giới năm 1950 là một minh chứng tiêu biểu cho sự thành công của chiến lược "kháng chiến lâu dài." Dưới sự chỉ đạo của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, Mặt trận Việt Minh đã mở một cuộc tấn công chiến lược vào hệ thống phòng thủ của quân đội Pháp tại biên giới phía Bắc. Chiến thắng giúp Mặt trận Việt Minh phá vỡ hệ thống phòng thủ của Pháp và mở ra một hành lang chiến lược quan trọng với Trung Quốc, giúp Việt Minh tiếp nhận viện trợ về quân sự và vật tư từ các nước xã hội chủ nghĩa. Chiến dịch này đánh bại quân Pháp và thay đổi toàn bộ cục diện chiến trường, tạo tiền đề cho các chiến thắng tiếp theo của Mặt trận Việt Minh [6], [10], [11].

Tổ chức chiến tranh nhân dân

Chiến lược "kháng chiến lâu dài" được triển khai song song với chiến tranh nhân dân – một yếu tố quan trọng giúp Mặt trận Việt Minh tạo ra ưu thế trong cuộc kháng chiến. Đây là mô hình chiến tranh kết hợp giữa các chiến dịch quân sự lớn với các hoạt động du kích, trong đó, lực lượng vũ trang và quần chúng nhân dân đều đóng vai trò chủ đạo. Chiến tranh nhân dân tận dụng triệt để địa hình hiểm trở của Việt Nam và sự linh hoạt trong chiến thuật, giúp Mặt trận Việt Minh vừa bảo toàn lực lượng, vừa liên tục gây áp lực lên quân đội Pháp.

Lực lượng du kích là một thành phần quan trọng của chiến tranh nhân dân. Đây là những đơn vị chiến đấu nhỏ lẻ, thường xuyên tổ chức các cuộc tấn công bất ngờ vào đồn bốt của Pháp, sử dụng địa hình rừng núi để tạo lợi thế và làm quân Pháp mất kiểm soát tại các vùng nông thôn. Các lực lượng du kích có nhiệm vụ quấy rối, tiêu hao sinh lực địch và là lực lượng nòng cốt để duy trì thế trận chiến tranh lâu dài, khiến quân Pháp không thể tập trung sức mạnh vào các trận đánh lớn mà phải phân tán lực lượng để đối phó [2], [4].

Sự thành công của chiến tranh nhân dân không thể thiếu sự ủng hộ của quần chúng nhân dân. Mặt trận Việt Minh đã phát động nhiều phong trào vận động nhân dân cung cấp lương thực, hậu cần, thông tin và thậm chí tham gia trực tiếp vào các hoạt động kháng chiến. Những phong trào này củng cố sức mạnh cho lực lượng quân sự và tạo ra một sự gắn kết sâu sắc giữa quân đội và nhân dân, biến mỗi ngôi làng, mỗi người dân thành một phần của cuộc kháng chiến. Chính sự tham gia tích cực và bí mật của nhân dân đã giúp Mặt trận Việt Minh duy trì và phát triển sức mạnh chiến tranh trong một thời gian dài [6], [7].

3.4. Mặt trận Việt Minh trong đấu tranh ngoại giao và sự ủng hộ quốc tế

Cùng với các hoạt động quân sự, Mặt trận Việt Minh cũng rất chú trọng đến chiến lược ngoại giao để tranh thủ sự ủng hộ từ các nước xã hội chủ nghĩa và cộng đồng quốc tế. Sau khi Cách mạng Trung Quốc thành công vào năm 1949, nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa nhanh chóng trở thành hậu phương vững chắc của Việt Minh. Sự hỗ trợ từ Trung Quốc không chỉ dừng lại ở việc cung cấp vũ khí và trang thiết bị quân sự mà còn bao gồm các hoạt động huấn luyện quân sự, tổ chức hậu cần và viện trợ kinh tế. Chiến dịch Biên Giới năm 1950 chính là thành quả của mối quan hệ chiến lược này, khi sự hỗ trợ từ Trung Quốc đã giúp Mặt trận Việt Minh giành thắng lợi quyết định tại biên giới phía Bắc, tạo hành lang tiếp nhận viện trợ từ Trung Quốc và các nước xã hội chủ nghĩa khác [1], [4], [6]. Bên cạnh Trung Quốc, Liên Xô cũng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao vị thế quốc tế của Mặt trận Việt Minh. Liên Xô cung cấp viện trợ vật chất và hỗ trợ Mặt trận Việt Minh trên các diễn đàn quốc tế, giúp nâng cao uy tín và tranh thủ sự đồng tình từ các quốc gia khác. Sự hậu thuẫn của Liên Xô trên mặt trận ngoại giao đã giúp Mặt trận Việt Minh tạo áp lực lên chính quyền thực dân Pháp và xây dựng được mối liên hệ với nhiều phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới [3], [5]. Sự kết hợp giữa hai cường quốc xã hội chủ nghĩa đã giúp Mặt trận Việt Minh tạo ra một liên minh mạnh mẽ, hỗ trợ cả về quân sự lẫn chính trị, từ đó tạo ra những bước tiến vượt bậc trong cuộc kháng chiến [2], [4].

Ngoài việc thiết lập quan hệ ngoại giao, Mặt trận Việt Minh cũng rất coi trọng công tác tuyên truyền quốc tế. Mục tiêu của các hoạt động tuyên truyền là phổ biến thông tin về cuộc kháng chiến của Việt Nam, nhằm tranh thủ sự ủng hộ từ các lực lượng tiến bộ và phong trào giải phóng dân tộc trên toàn cầu. Mặt trận Việt Minh đã tham gia nhiều hội nghị quốc tế, tổ chức các hoạt động tuyên truyền thông qua các kênh truyền thông quốc tế, tố cáo tội ác của thực dân Pháp và làm rõ mục tiêu giải phóng dân tộc của Việt Nam. Các thông điệp mạnh mẽ về độc lập và tự do tạo tiếng vang tại các phong trào phản chiến ở phương Tây và thu hút sự quan tâm và đồng cảm của các quốc gia đang đấu tranh giành độc lập tại châu Phi và Mỹ Latinh [6], [7]. Phong trào phản chiến tại Pháp và các nước châu Âu dần mở rộng, góp phần tạo áp lực lên chính quyền thực dân Pháp. Những thông điệp của Mặt trận Việt Minh không dừng lại ở việc lên án tội ác chiến tranh mà xây dựng hình ảnh một cuộc kháng chiến chính nghĩa, thu hút sự chú ý của các tổ chức nhân quyền và các lực lượng tiến bộ trên toàn thế giới. Nhờ vậy, Mặt trận Việt Minh đã tạo dựng được một mặt trận quốc tế rộng lớn, giúp nhận viện trợ từ các nước đồng minh và gia tăng áp lực chính trị lên Pháp, làm lung lay ý chí chiến đấu của kẻ thù [6].

3.5. Đánh giá chung

3.5.1. Vai trò lãnh đạo của Mặt trận Việt Minh

Mặt trận Việt Minh đã xây dựng được một mạng lưới rộng lớn nhằm huy động mọi tầng lớp trong xã hội tham gia vào cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Từ nông dân, công nhân đến trí thức, tất cả đều đóng vai trò quan trọng trong chiến lược toàn dân. Mỗi cá nhân và tổ chức đều có những nhiệm vụ cụ thể, từ cung cấp hậu cần, thông tin đến tham gia trực tiếp vào chiến đấu [12]. Sự đoàn kết này đã tạo nên một sức mạnh tổng hợp, giúp Mặt trận Việt Minh đối phó hiệu quả với quân đội Pháp và giành được sự ủng hộ từ dư luận quốc tế. Chiến dịch Biên Giới năm 1950 là một minh chứng cho khả năng kết hợp giữa chiến lược quân sự và ngoại giao. Quyết định mở Chiến dịch Biên Giới nhằm phá vỡ sự phong tỏa của Pháp và thiết lập liên lạc với Trung Quốc và các nước xã hội chủ nghĩa khác đã mang lại thắng lợi quân sự và mở ra một bước ngoặt lớn trong cuộc kháng chiến [13]. Chiến thắng này không những giúp Mặt trận Việt Minh nhận được sự hỗ trợ từ Trung Quốc và Liên Xô, mà còn chứng minh hiệu quả của chiến lược kháng chiến lâu dài, dựa vào sức mạnh của nhân dân và sự hỗ trợ quốc tế. Trên mặt trận ngoại giao, Mặt trận Việt Minh cũng đã thành công trong việc thiết lập và duy trì quan hệ với các nước xã hội chủ nghĩa, đặc biệt là Trung Quốc và Liên Xô. Sau khi Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa được thành lập năm 1949, Mặt trận Việt Minh nhanh chóng thiết lập quan hệ ngoại giao, từ đó nhận được sự hỗ trợ quân sự và vật

từ từ Trung Quốc. Sự giúp đỡ của Liên Xô cũng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao vị thế quốc tế của Mặt trận Việt Minh [8]. Các cuộc trao đổi và gặp gỡ với các nhà lãnh đạo quốc tế đã giúp Việt Minh tranh thủ sự ủng hộ, đồng thời gây áp lực lên thực dân Pháp [14].

3.5.2. Tác động của chiến lược toàn dân và toàn diện

Chiến lược kháng chiến toàn dân và toàn diện là một yếu tố quyết định đóng góp vào thắng lợi của Mặt trận Việt Minh trong cuộc kháng chiến chống Pháp. Ngay từ khi phát động, Mặt trận đã xác định rằng cuộc chiến không thể chỉ dựa vào lực lượng quân đội chính quy mà cần huy động toàn bộ các tầng lớp trong xã hội. Từ nông dân, công nhân đến trí thức, tất cả đều đóng vai trò trong cuộc kháng chiến, từ việc cung cấp lương thực, thông tin đến sản xuất vũ khí [15]. Chiến lược toàn dân này không những chú trọng vào việc tổ chức lực lượng quân sự mà còn xây dựng một hệ thống chính trị vững mạnh, đảm bảo rằng mọi hoạt động của kháng chiến được phối hợp nhịp nhàng, huy động sức mạnh của toàn dân và xây dựng niềm tin, sự đoàn kết trong nội bộ quốc gia, tạo ra một sức mạnh tổng hợp [14]. Trên chiến trường, chiến lược toàn dân được thể hiện qua việc tổ chức lực lượng dân quân du kích và các cuộc chiến tranh du kích liên tục ở khắp các vùng miền, gây khó khăn cho quân đội Pháp trong việc kiểm soát các khu vực nông thôn. Đây là chiến lược thông minh, giúp Mặt trận Việt Minh tận dụng lợi thế địa hình và sự ủng hộ của quần chúng nhân dân để duy trì sức ép liên tục [8], [16], [17]. Không chỉ trên chiến trường, chiến lược toàn dân còn phát huy hiệu quả trong các hoạt động chính trị và ngoại giao. Với sự ủng hộ của nhân dân, Mặt trận Việt Minh đã xây dựng được một hệ thống chính trị vững mạnh và tranh thủ sự ủng hộ quốc tế. Thông qua các hoạt động ngoại giao và tuyên truyền, Việt Minh đã xây dựng được hình ảnh một cuộc kháng chiến chính nghĩa, từ đó nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ từ các nước xã hội chủ nghĩa và phong trào hòa bình trên toàn cầu [18], [19]. Chiến lược toàn diện của Mặt trận Việt Minh không những tập trung vào quân sự mà xây dựng một nền tảng chính trị vững chắc cho tương lai. Sự tham gia của toàn dân trong cuộc kháng chiến giúp giành thắng lợi trên chiến trường và củng cố vị thế của Việt Minh trên bàn đàm phán quốc tế, tạo nền tảng cho sự ủng hộ từ các nước đồng minh [20].

4. Kết luận

Mặt trận Việt Minh đã đóng vai trò quan trọng và quyết định trong thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Với tư tưởng kháng chiến toàn dân, toàn diện, Mặt trận Việt Minh đã huy động sức mạnh của quần chúng nhân dân từ nông dân, công nhân đến trí thức, tạo nên một phong trào kháng chiến mạnh mẽ, đồng bộ. Sự tham gia tích cực của toàn dân vào cuộc chiến, kết hợp với sự hỗ trợ quan trọng từ các nước xã hội chủ nghĩa như Trung Quốc và Liên Xô, đã giúp Việt Minh xây dựng thế trận toàn dân trên cả chiến trường và mặt trận ngoại giao. Nghiên cứu làm rõ vai trò của Mặt trận Việt Minh trong việc thực hiện các chiến lược kháng chiến, từ quân sự đến chính trị và ngoại giao, góp phần vào thắng lợi cuối cùng. Qua đó, bài viết cung cấp những hiểu biết về cách Mặt trận Việt Minh đã vận dụng linh hoạt các nguồn lực để lãnh đạo cuộc kháng chiến. Kết quả này mở ra hướng nghiên cứu sâu hơn về các chiến lược kháng chiến và cách kết hợp chặt chẽ giữa quân sự, chính trị, và ngoại giao trong bối cảnh lịch sử đầy thách thức đó.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] T. P. Nguyen, "Ho Chi Minh and the establishment of the Viet Minh Front and policies for the nation and the people," *Journal of Political Theory*, vol. 4, pp. 74-79, 2016.
- [2] V. T. Thai, "The Viet Minh Front and the process of building and developing revolutionary forces from 1941 to 1951," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 226, no. 12, pp. 124-133, 2021, doi: [10.34238/tnu-jst.4822](https://doi.org/10.34238/tnu-jst.4822).
- [3] T. H. Bui, "The Viet Minh Front and the anti-Japanese movement to save the country," *Journal of Science and Technology - Thu Dau Mot University*, vol. 4, no. 53, pp. 55-65, 2021, doi: [10.37550/tdmu.VJS/2021.04.224](https://doi.org/10.37550/tdmu.VJS/2021.04.224).

- [4] Q. H. Vo, "Ho Chi Minh and the August Revolution and the establishment of the Democratic Republic of Vietnam," *Journal of Vietnam Communist Party's History*, vol. 9, pp. 3-9, 2016.
- [5] M. H. Ha and V. Q. Luu, *President Ho and the Viet Minh Front*. Tre Publishing House, 2017.
- [6] T. H. Pham, "Further studies on the role of the Viet Minh during the August Revolution," *VNU Journal of Science*, vol. 26, pp. 203-212, 2010.
- [7] H. Tran, "The Communist Party of Vietnam leading the United National Front: Experiences and lessons for today," *Communist Review*, 2020. [Online]. Available: <https://www.tapchiconsan.org.vn/web/guest/chinh-tri-xay-dung-dang/-/2018/820533/dang-cong-san-viet-nam-lanh-dao-mat-tran-dan-toc-thong-nhat--kinh-nghiem-va-bai-hoc-cho-hom-nay.aspx>. [Accessed October 15, 2025]
- [8] D. G. Marr, *Vietnam: The Quest for Power*. University of California Press, 1995.
- [9] Quang Binh Province Vietnam Fatherland Front Committee, *Propaganda materials to celebrate the 93rd anniversary of the founding of the Vietnam United National Front*, Quang Binh Province Vietnam Fatherland Front Committee, 2023.
- [10] H. Bich, S. Truong, M. Hang, and N. Ha, *The 1954 Geneva Agreement – A testament to the firm stance of Vietnam's revolutionary diplomacy*. Ministry of Foreign Affairs, 2024.
- [11] Ho Chi Minh, *Complete works* (vol. 4). National Political Publishing House, 2011.
- [12] B. Fall, *Le Viet Minh, La République Démocratique du Vietnam, 1945 – 1960*, Librairie Armand Colin, 1960.
- [13] B. Fall, *The Two Vietnams: A Political and Military Analysis*, 1st ed. New York: Routledge, 1985, 508 pages, doi: [10.4324/9780429315473](https://doi.org/10.4324/9780429315473).
- [14] T. Hoang and V. Duc, *Comrade Truong Chinh* (vol. I). Truth Publishing House, 1990.
- [15] Institute for the Study of Marxism-Leninism and Ho Chi Minh Thought, *The history of the August Revolution 1945*. National Political Publishing House, 1995.
- [16] Council for Compiling the History of the South Central Vietnam Resistance War, *The South Central Vietnam resistance war (1945-1975)*. National Political Publishing House, 1995.
- [17] E. J. Hammer, *The Struggle for Indochina, 1940 – 1955 (Originally published in 1954)*. Stanford University Press, 1996.
- [18] N. G. Vo, *The milestones of history*. National Political Publishing House, 1994.
- [19] N. T. Tam, "The role of Nguyen Ai Quoc - Ho Chi Minh in combining national strength with the strength of the times (1930-1954), *Journal of History of the Communist Party of Vietnam*, August 31, 2024. [Online]. Available: <https://tapchilichsudang.vn/vai-tro-cua-nguyen-ai-quoc-ho-chi-minh-trong-ket-hop-suc-manh-dan-toc-voi-suc-manh-thoi-dai-1930-1954.html>. [Accessed October 15, 2025].
- [20] H. C. Pham, "Ho Chi Minh and the issue of ethnic groups in the Viet Minh Front," *Journal of Vietnam Communist Party's History*, August 22, 2024. [Online]. Available: <https://tapchilichsudang.vn/ho-chi-minh-voi-van-de-doan-ket-dan-toc-trong-mat-tran-viet-minh.html>. [Accessed October 15, 2025].